

**EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
2018**

Probă scrisă

**LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ,
METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII**

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszoljon a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldja meg a feladatokat!

A barna komód tetején egy zöld emberke ült, zöld volt a haja, zöld a szeme, még a kisujja körme hegye is zöld volt. Ő bömbölt nagy zöld bömböléssel, zöld szeméből zöld könnyek patakja áradt, megzöldítette Murmura néni szép, cifra szőnyegét.

– Jaj, ha ezt Murmura néni meglátja, elvitet a zöld lificel – sóhajtott Zsuzsika.

– Még hogy a zöld lificel!? – óbégatott a zöldhajú –, hiszen az én vagyok!

Zsuzsika boldogan összecsapta a tenyerét.

– Üdvözöllek, kedves zöld lific!

– Tényleg kedves vagyok? – kérdezte gyanakodva a zöld lific.

– De még mennyire – mondta Zsuzsika.

– Nem félsz tőlem?

– Már hogy félnék egy ilyen kedves mukitól! Sőt, akármilyen bajod, nagyon szívesen segítek, ha tudok.

– Már segítettél – mondta a zöld lific, és kidörgölte a szeméből a könnyeket. – Az nekem aranyat ér, ha nem félsz tőlem. Azért bömböltem, mert velem ijesztgetik a gyerekeket. Pedig én vigasztalni szeretném őket. Hogy azt mondják az emberek a síró gyerekeknek: Na, ne itasd az egereket, mindjárt jön a zöld lific, és megvigasztal.

– Na, még ilyen! A végén még a konkóról meg a bákásról is kiderül...

– Jaj! – hallatszott ekkor egy kétségbeesett hang. – Jaj! – egy másik hang.

– Hát ezek?

– Az egyik jaj a konkó, a másik jaj a bákász.

– Jaj, de félek – szeppent meg Zsuzsika. – Mért jajgatnak? – Félnék tőled.

– Tőlem? – álmélkodott Zsuzsika.

– Na, ugye, látjátok – mondta a mumus az asztal alá –, tudtam én, hogy Zsuzsikától nem kell félni. Gyertek csak elő.

Az asztal alól előmasírozott a konkó és a bákász. Igaz, a konkónak a szokásosnál egy kicsit nagyobb lába volt - bumm-bummozott minden lépésnél, de azért nagyon helyre legény volt. A bákásról nem is beszélve, mert az meg olyan volt, mint egy pulikölyök. Három láb ide, három láb oda. Bemutatkoztak Zsuzsikának.

Ő meg tánra perdült örömében. Tánra perdült a mumus, a konkó, a bákász és a zöld lific is. Nagy volt az öröm.

(Lázár Ervin: A zöld lific)

1. Mutassa be a szöveg alapján Zsuzsika három táncpartnerét! **2 pont**
2. Értelmezze a zöld lific szavait!
3. „Az nekem aranyat ér, ha nem félsz tőlem. Azért bömböltem, mert velem ijesztgetik a gyerekeket. Pedig én vigasztalni szeretném őket. Hogy azt mondják az emberek a síró gyerekeknek: Na, ne itasd az egereket, mindjárt jön a zöld lific, és megvigasztal.” **3 pont**

Probă scrisă la limba și literatura română, limba și literatura maghiară maternă, metoda predării activităților instructiv-educative în grădinița de copii

Varianta 2

4. Mutassa be 10–15 mondatban a műköltészeti mese legalább 5 műfaji sajátosságát! **5 pont**
5. Képezzen igéket a következő főnevekből!
barna, szem **2 pont**
6. Alkosson egy-egy mondatot, melyben a *kedves* szó legyen
a. melléknév; b. főnév! **2 pont**
7. Alkosson egy-egy mondatot a *fél* szó mindkét jelentésével! **2 pont**
8. Egészítse ki a *Zsuzsika örült* mondatot kétféle határozóval! **2 pont**
9. Írja ki a vizsgalapra a helyes mondat betűjelét!
a. Zsuzsika segítette a zöld lificet.
b. Zsuzsika segített a zöld lificnek. **2 pont**
10. Írjon ki a szövegből egy retorikai alakzatot, és nevezze meg azt! **4 pont**
11. Sorolja fel a gyermekirodalom epikai műfajait! Írjon egy-egy példát minden műfajhoz! **6 pont**

A. LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Se dă următorul text:

„Cum trecu anul, împăratul își luă altă soție. Femeia asta era cadră de frumoasă, dar nespuse de trufașă și mândră și n-ar fi îngăduit nici în ruptul capului s-o întreacă alta în frumusețe. Avea o oglindă fermecată și ori de câte ori se privea într-însa nu uita s-o întrebe:

- Oglinjoară din perete, oglinjoară,
- Cine e cea mai frumoasă din țară?

Și oglinda-i răspundea:

- Măria ta ești cea mai frumoasă din întreaga țară!

Împărăteasa zâmbea fericită, fiindcă știa că oglinda grăiește numai adevărul.

Vezi, însă, că Albă-ca-Zăpada creștea și se făcea pe zi ce trecea tot mai frumoasă; și când împlini șapte ani, era o minunăție de fată frumoasă ca lumina zilei. Și frumusețea împărătesei începu a păli înaintea ei.

Și într-o bună zi, când împărăteasa întrebă oglinda:

- Oglinjoară din perete, oglinjoară,
- Cine e cea mai frumoasă din țară?

Oglinda-i răspunse:

- Frumoasă ești, crăiasă, ca ziuă luminoasă,
- Dar Albă-ca-Zăpada e mult, mult mai frumoasă!

La auzul acestor vorbe, împărăteasa se înspăimântă grozav și, de pizmă și ciudă, o dată se îngălbeni și se înverzi, de ziceai că-i moartea. Din clipa aceea, ori de câte ori o zărea pe Albă-ca-Zăpada simțea că-i plesnește fierea de ciudă: și azi așa, mâine așa, până ce începu s-o urască de moarte. Pizma și ciuda creșteau în inima ei ca buruiana cea rea și se cuibăriseră atât de adânc, că împărăteasa nu-și mai găsea pace nici ziua, nici noaptea. În cele din urmă chemă un vânător și-i porunci:

– Ia fata asta și du-o în adâncul pădurii, că nu rabd s-o mai văd în fața ochilor! Omoar-o și drept mărturie că mi-ai îndeplinit porunca să-mi aduci plămâni și ficatul netrebnice!

Vânătorul nu ieși din vorbele împărătesei și se afundă cu Albă-ca-Zăpada în pădure; dar când scoase jungherul de la brâu și se pregătea să-i străpungă inima nevinovată, sărmana copilă începu să plângă în hohote și să se roage:

– Vânătorule drag, cruță-mi viața și-ți făgăduiesc c-o să-mi pierd urma în sălbăticia asta de codru și n-o să mă mai întorc niciodată acasă!

Și pentru că Albă-ca-Zăpada era atât de frumoasă, vânătorului i se făcu milă de ea și-i spuse:

– Dacă-i așa, fugi de te ascunde, fetiță dragă, unde nu calcă picior de om! Iar în sinea lui gândea: »Biata de tine, până la urmă tot or să te sfâșie fiarele sălbatice! «

(Frații Grimm – „Albă-ca-Zăpada”)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la text:

1. Precizați valoarea morfologică a următoarelor cuvinte: *drag, niciodată, milă, lui, rea.* **5 puncte**
2. Menționați funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele: *cine, fermecată, privea.* **3 puncte**
3. Despărțiți în silabe cuvântul *plesnește!* **1 punct**
4. Transcrieți din text un cuvânt care conține un diftong! **1 punct**

Probă scrisă la limba și literatura română, limba și literatura maghiară maternă, metoda predării activităților instructiv-educative în grădinița de copii **Varianta 2**

5. Numiți un sinonim pentru sensul din text al cuvântului *pădure!* **1 punct**
6. Numiți un antonim pentru sensul din text al cuvântului *sălbatic!* **1 punct**
7. Scrieți un eseu în care să prezentați particularitățile poveștii ilustrând trăsăturile speciei cu exemple din „*Albă-ca-Zăpada*” de Frații Grimm. **8 puncte**
8. Caracterizați personajul principal al unui basm cult/poveste! (trăsături, modalități de caracterizare, relațiile cu celelalte personaje) **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Dolgozzon ki egy egynapos időtartamú projektet a következő témával: *Zöld erdőben jártam!*
Figyeljen a projekt tervezésének szakaszaira:

- indoklás,
- térkép,
- célok,
- erőforrások,
- módszerek,
- a projekt produktuma,
- információk feltérképezése,
- tevékenységi sarok és felkínált eszközök!